

Csúfolódnak a gyerekekkel

Talán nincs is olyan család, akit nem érint a kérdés. A legtöbb gyerek szembetalálja magát előbb-utóbb a csúfolódással. Van, akit a hajszíne, vagy a szeplői, vagy a magassága miatt, van, akit neve miatt, van, akit viselkedése miatt csúfolnak. Így a szülők részéről hiú remény lehet, ha abban bíznak, hogy talán az ő gyermekük nem találkozik majd ilyen viselkedéssel. Nem abban kell reménykedni, hogy a gyereket elkerüli a csúfolódás, hanem megtanítani neki, mit kell vagy lehet tennie ilyen helyzetben.

Mit tehet a szülő?

Nem kell előre programszerűen leülni a gyerekekkel és elmesélni, milyen a csúfolódás és mit kell vele tenni. Sokkal életszerűbb, hogy akkor foglalkozunk ezzel, ha a gyerek erről panaszkodik, hogy bántják. Ekkor kell megkeresni a számára legmegfelelőbb megoldás. Hiszen ez a probléma is csak olyan, mint a többi. Nincs rá egyetlen üdvözítő megoldás. Mint ahogy a többi negatív viselkedésre sincs. Leginkább a gyermek személyének és a család nevelési stílusának megfelelő viselkedési választ kell megtalálni. Mindamelllett figyelni kell arra is, hogy társadalmilag elfogadott megoldást javasoljunk a gyerekeknek. Agresszióra buzdítani nem a leghelyesebb szülői magatartás, még a legidegesítőbb viselkedéssel szemben sem.

A gyerekeknek is meg kell érteni

Ha a gyermek szomorúan jön haza és elmondja, hogy csúfolják, akkor az őszinte beszélgetés a legjobb. Segíteni kell a gyermeket, hogy megértse a szituációt. Meg kell érteni a gyerekeknek, hogy szinte minden életkorban és élethelyzetben előfordul ilyesmi. A felnőtt lélektan ismeretei alapján tudjuk, hogy ezeket a helyzeteket, tehát a csúfolódást is, emberi játszmáknak nevezzük. Ilyen esetben a bántó fél energiát akar nyerni azzal a viselkedési móddal, hogy lélektanilag fölé kerül a másik félnek. Ez lehet veszekedés, provokáció, akaratlagos bántás, sértés. Ebből a tényből kiindulva a legnagyobb hiba, ha szülőként nem figyelünk a dologra és megpróbáljuk elfeledtetni a gyerekekkel is. Hiszen az élet a későbbiekben is fog hasonló szituációkat produkálni, azaz mindig lesz egy osztálytárs, egy idegesítő csapattag, egy bosszantó kolléga. Tehát a legjobb gyermekkorban kipróbálni, mit lehet kezdeni ilyen esetekben. Ezt segíthetik elő a szülők azzal, ha megoldási lehetőségeket adnak a gyerekeknek. Mivel már említettem, hogy nincs egyetlen üdvözítő megoldás, ezért helyes az a szülői viselkedés, ha több lehetőséget vázolunk a gyerekeknek.

„Próbáld figyelmen kívül hagyni!”
„Hagyd ott azt a másik gyereket és kezdj el mással játszani.”
„Gondolod, ha azt mondja, hogy buta vagy, akkor az leszel?”
„Miért gondolod, hogy neki meg kell felelned?”
„Azt gondolom, ha az a gyerek mindig bánt, akkor ne játssz vele többet.”

Hosszasan sorolhatnám még a válaszlehetőségeket, de nemcsak a válaszmondatok a lényegesek. Meg kell értetni a gyerekekkel, hogy nem kell mindenkinek megfelelnie. Ha tehát az a gyerek sokat bántja, akkor ott kell hagynia, és figyelmen kívül kell hagynia a mondatait. Ezt bizony meg kell tanulni, mert a későbbiekben is elő fog fordulni.

Itt is fontos a jó szülői kapcsolat

Az otthagyt azok a gyerekek tudják

megtanulni, akiknek igazán jó kapcsolatuk van szüleivel. Mert megvan az a biztonságos alapjuk, hogy ők szerethetőek. Még akkor is, ha túl magasak vagy alacsonyok, vagy ha érdekesek kunkorodik a hajuk. Hiszen a szüleik mindezzel és a többi hibáikkal együtt képesek elfogadni. Azok a gyerekek, akiket nem teljesen fogadnak el szüleik, azoknak szinte létkérdés, hogy megfeleljenek. Szülőknek a rossz viselkedés kiirtása mellett nagyon oda kell figyelni arra, hogy gyermeke is szuverén egyéniség. Engednie kell őt, hogy a személyiségéhez és temperamentumához mérve tudjon viselkedni. Tehát egy lassabb, hosszasan gondolkodó gyereket is el kell fogadni, s tilos folyamatosan bántani azért, mert mindig, minden problémán hosszasan rágódik. Vagy egy hirtelen, gyorsan reagáló gyerektől pedig hiába várjuk el, hogy mindig higgadtan cselekedjen. Inkább meg kell tanítani őket a saját vérmérsékletükkel jól gazdálkodni.

Megtanulni kezelni a helyzetet

Továbbá ha az emberi játszmák gondolat-vonalán megyünk tovább, akkor tudni kell, hogy egy játszma mindaddig folytatódik, amíg a játszma indítója energiát nyer. Ez a csúfolódás szintjén azt jelenti, hogy a gyerekek mindaddig folytatják, amíg látják, hogy a másikat ezzel idegesítik, vagy bosszantják. Meg kell tanulnia a gyerekeknek, nem reagálni ezekre a csúfolódásokra. Ha a csúfolódó látja, hogy hiába mond neki bármit, nem reagál, akkor nem folytatja a pizskálódást. Már nem fog tudni uralkodni a másikon, tehát nem kifizetődő a dolog folytatása. Sok szülő, sokat mondta már ezt gyermekeinek, de nem mindig kerül a gyerek fejébe igazán. Ahhoz, hogy a gyerekek ezt megértsék azt is el kell nekik magyarázni, hogy a bántó gyereket is valószínű valahol bántják. (Most itt nem agresszív családokról beszélek) De az elég világos, hogy egy ember akkor bánt másat, ha valamilyen fel nem dolgozott feszültsége van. Egszerűen csak a testvér-viszony is tud ilyen helyzeteket szülni. Nagyobb testvér mindig bántja a kicsit, ezért a kicsi az iskolában/óvodában másra éli ki feszültségét. Talán ez nem megnyugtató, ha a saját gyermekünket éri fájdalom. Mégis ha ezt elmagyarázzuk a gyerekeknek, akkor könnyebben ki tud jutni a helyzetből. Megérti, hogy a másoknak sem biztos, hogy könnyű, így bár nem a kedvenc társ lesz, de képes lesz figyelmen kívül hagyni és továbbra is társként tekinteni rá.

A csúfolódás tehát nem megoldhatatlan helyzet, de segíteni kell a gyereket ebben. Ha megéli, hogy otthon elfogadják, akkor tudni fogja, hogy nem kell mindenkinek megfelelnie. S ha tudja a viselkedésformák esetleges háttértörténetét, akkor képes lesz figyelmen kívül hagyni a csúfolódót. S ha ezt még gyermekkorban megtanulja, akkor nem kerül pánccél nélkül a harcba. Azaz a későbbiekben is képes lesz bárhol, bárhol a lelki támadásokkal szemben védekezni.

Szerző: Héjja Edit
Forrás: www.fittsalad.hu

Mintaházasság:

Hetvenöt esztendő együtt

A besenyszögi Kecső házaspár egymás mellett élt le ennyi időt jóban-rosszban, egészségben, betegségben...

– Pontosan emlékszem a házasságkötésünk napjára: 1937. december 28-án, tél fagyán esküdtünk – mondta a kilencvenhetedik életévében járó Kecső Kálmán bácsi, aki fiatalabbakat is megszégyenítő memóriával, napra pontosan emlékszik más, több évtizeddel korábbi dátumokra, számadatokra is. Felesége, a nála három esztendővel fiatalabb Terike kedvesen kínált helyet a tiszta, rendes kis házban.

– Bizony, benne vagyunk már a korban, megéltünk jó és nagyon rossz dolgokat is – mondta. – Összesen hét gyermeket neveltünk. Négy saját gyermekünk közül két lányunk él még, ők is már hetvenévesek. Nagyon rendesek, naponta többször hívnak, sokat segítenek is. Csak nehogy hamarabb elmenjenek nálunk...! – teltek meg könnyel Terike néni szemei, majd rögtön hozzátette: két unokájuk, két dédunokájuk is született, akik karácsonykor mindig meglátogatják őket.

S hogy miként telt az elmúlt hetvenöt esztendő együtt?

– Sok minden bajjal, de mindig szeretetben – vette át a szót Kálmán bácsi. – Együtt laktunk az anyósomékkal negyven esztendőig, ők hordták az ételt. Ők vigyáztak a gyerekekre, míg mi dolgoztunk a feleségemmel. Apósomnak az első világháborúban eltört a lábfeje, 16 pengő rokkantságot kapott havonta. Az 1930-as években én 42 pengőt kerestem évente. Összehasonlításképp a főjegyző fizetése 400 pengő volt, emellett 400 hold örökföldje mellett 300 holdat bérelt. Ne sírjon a világ! Régen is volt korteskedés, mégsem rohantak, kapkodtak ennyire az emberek. Nyugodtabban, lassabban kellene élni a fiataloknak! – figyelmeztetett Kálmán bácsi.

– Nekem szerencsém volt, jó férjet találtam. Egyetlen újjal nem ütött meg soha! Együtt jártunk a templomba is – mesélte Terike néni. – A szüleimet soha, egyetlen egyszer sem láttuk még csak vitatkozni sem. Mi sem veszekedtünk, időnk sem lett volna rá, hisz' alig találkoztunk a sok munka miatt – mosolygott.

– Mikor megesküdtünk, munka nem volt, nyúlhajtást vállaltam a vadászok mellett 80 fillérért – tudtuk meg Kálmán bácsitól. – Abban az időben irigyelték azt, aki dolgozhatott. Cselédgyerekként nőttem fel, korábban nem kellett csákányoznom, lovakat hajtanom. Egy kaszára huszonnégy hold esett, három hét volt a munkára. A legkisebb, legszőkébb gyerek voltam, ezért még inkább igyekeztem. Hiszen aki lemaradt, a következő héten már nem kellett. Már napfelkelte előtt talpon kellett lenni mindig – folytatta. – Eladtuk a tehenet, annak az árából, 900 pengőért vettem egy gebét: négy lábára kaptás volt, az első két patája repedt. Amikor kimentem vele a földre, le kellett fektetni pihenni. Sőt! Előfordult nem egyszer, hogy az akácfa boronát a hátamra vet-

tem, és én vittem haza, amit a lónak kellett volna – emlékezett vissza.

S hogy Kálmán bácsiék valamelyest könnyítsenek az életen, ha teheték, dalra fakadtak.

– Nyolcéves koromtól kezdve a templomi énekhar tagja voltam – vette kezébe tangóharmonikáját Kálmán bácsi. – Később, amikor már nem engedett az ügyvezető templomba járni, bevizesedett a szemem, valahányszor elmentem a templom mellett. Mi nem tévüzünk esténként, hanem énekelünk a feleségemmel. Hol ő kezd, hol én. Nekem nem kötelességem, jogom sincs ítélkezni a világ felett, de vallom: hit nélkül nincs élet, családfő nélkül nincs család. Én világ életemben hűséges voltam. Ha nincs reménye az embernek, hogy holnap még felkel, nem is érdemes élni. Szeretet, hit és remény kell az élethez.

„A fonóba' szól a nóta, én Istenem, jaj, de régen hallgatom...” – dalolták búcsúzóul zengő harmonikaszó mellett Kálmán bácsi édesapjának kedvenc nótáját.

Aranykapun sétáltak be

Ötven éve vagy annál régebben kötöttek házasságot azok a besenyszögi házaspárok, akiket december 5-én, délután köszöntöttek és láttak vendégül a helyi kultúrházban a képviselő-testület tagjai. A már hagyományossá vált, Aranykapu nevet viselő rendezvény idén is nagyszerűen sikerült, zenével, táncsal és természetesen jó hangulatú beszélgetéssel. A rendezvényen minden alkalommal szép számmal jelennek meg a meghívottak, akiket családtagjaik is el szoktak kísérni.

Forrás: www.szoljon.hu